

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre	240 Lei
Fél évre	120 Lei
Egy negyed évre ...	60 Lei
Egy óra	20 Lei

Hirdetések árszabás szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
utak palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(József főherceg-ut.) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, február 2.

Közgazdaság és politika.

A kormányhoz közel álló lapok jelentése szerint *Bratianu* nem csak politikai téren jelent kurzusváltást, hanem *közgazdasági* életünk terén is. A leu alacsony árfolyama az ezzel összefüggő, csaknem elbirhatatlan drágaság és sok minden egyéb azt bizonyítja, hogy egész közgazdaságunk beteg. Ami az utóbbi három évben e téren történt, az a zseniális tervszerűtlenség valóságos iskola-példája. Ha mindent, de mindent megfordítva csináltak volna, akkor ma valószínűleg másképpen, jobban állanánk. A kivitel nem-hogy előmozdították, de egyenesen megakadályozták; a termelést nem fokozták, de mesterségesen csökkentették és így tovább.

Ma a közgazdasági kérdések annyira háttérbe szorítanak minden más kérdést, hogy azok alapos és helyes rendezése nélkül nem lehet politikát csinálni. Semmilyen sem. Sem liberális-, sem nemzeti-, sem parasztpárti politikát. Viszont emberséges, a szó legtágabb értelmében vett szabadelvű kisebbségi politika nélkül a közgazdasági kérdések sem rendezhetők. Nem szabad ugyanis elfelejtenünk, hogy a csatolt részek kisebbségei az ország közgazdasági életében olyan erőt képviselnek, hogy nélkülük vagy éppenséggel ellenük az ország gazdasági életének kiépítése, rendezése lehetetlen. Románia volt minisztereinek *Vaida-Voevod* ép a napokban mutatott rá arra, hogy Clujon csak a cégtáblák románok. Hát Aradon, Timisoaran, Oradea-maren és a közgazdasági élet egyéb központjain másképpen van? Egyéb helyes közgazdasági intézkedéseken kívül csak rendezzék a kisebbségi kérdést emberségesen és méltányosan és bizonyos, hogy az a közgazdasági élet terén is bőségesen meghozza kamatait. Állítsák helyre a jogbiztonságot és jogegyenlőséget, akkor mindenki tudni fogja, miért dolgozzék. A jogbizonytalanság és jogegyenlőtlenség állapota kerékkötője a közgazdasági életnek is.

A kisebbségi kérdés helyes rendezésén kívül első helyen áll a közlekedés és a pénzügy kérdése. Éppen a liberálisok voltak azok, akik erősen ostromozták az eddigi kormányok tehetetlenségét a köz-

lekedés kérdésében. Sőt azt is han goztatták, hogy ők képesek is volnának e nehéz kérdés megoldására. Az alkalom most, hogy kormányra jutottak, megadatott neki. Kíváncsian várjuk e kérdés megoldását és közlekedésünk fennállását.

Ami eddig pénzügyi téren történt, — a leu árfolyamának állandó esése a legbiztosabb fokmérő — merőben téves alaptól indult ki. Behoztak mindenféle adót úgy, hogy talán csak a levegő, amit szívunk, még adómentes. Igaz, hogy adók nélkül nem lehet egyetlen állam háztartását sem egyensúlyban tartani. Ámde az elképzelhető leghelytelenebb és hálátlan adópolitika az, amely a termelést alapjaiban támadja meg. Ez pillanatnyilag segíthet talán az állami háztartáson, de a legkomolyabb veszélybe dönti az adózás alaptényezőit és ezáltal egész közgazdasági életünket. Helyes adópolitika ellenben az, ha a kormány min-

den lehető módot megad a termelés fokozására, mert ezzel egyúttal szűfard, megbízható alapot helyezi magát az adózást.

Magától értetődik, hogy vámpolitikánkat is alapos revízió alá kell vonni. A vámtételek megállapításánál nem szabad tisztán pénzügyi tekinteteket figyelembe venni, hanem a gazdasági szempontok is figyelembe vonandók. Eddigi vámpolitikánk nem volt egyéb siralmas dilettantizmusnál. Kellő közlekedés és helyes vámpolitika mellett világos, hogy egyik legfontosabb közgazdasági kérdésünk: a kivitel kérdése és könnyű megoldást talál.

A közgazdasági kérdések egész komplexumának helyes rendezésétől függ egész jövőnk. A külföld megingott bizalma csakis ezáltal állítható helyre. Eddigi közgazdasági politikánk csak rontotta hitelünket a külföldön. De még a belső földön is. Reméljük, hogy végre másképpen lesz.

Kiegészítik a választási listákat.

(A magyar nemzeti párt jelöltjei. — Királyi kihallgatások.)

CLUJ. Az Ellenzék című lap arról értesült, hogy a választási névjegyzéket a kormány rendelettel fogja kiegészíteni. A törvény értelmében a választóknak is joguk van a névjegyzék kiegészítését kérni. (RTL.)

CLUJ. A magyar nemzeti párt az egész székelyföldön megalakult. Programja egyezik a Magyar Szövetség programjával. A párt mindenütt jelölteket állít. Székelyudvarhelyen *Ugron István* lép fel szenátornak, míg Csikban dr. *Szelle Bélát*, a Brassói Lapok szerkesztőjét léptetik fel. (RTL.)

BUCURESTI. *Mosoiu* tábornok közlekedésügyi miniszter tegnap hosszabb kihallgatáson volt a királynál. *Mosoiu* a kihallgatás után *Banu* miniszterrel együtt Oradea-Marera utazott. A miniszterek pénteken és szombaton Clujon fognak tartózkodni. (RTL.)

BUCURESTI. A liberális párt az egyik bánáti kerületben jelölni fogja *Antonio Radulescut*, a Banca Romanasca vezérigazgatóját.

BUCURESTI. Az Adeverul jelenté: illetékes helyen megcáfolták azt a hírt, mintha a szocialisták és a kommunisták között megegyezés jött volna létre, hogy a választásokon közös listával vesznek részt. (RTL.)

BUCURESTI. M. Cantacuzinó ma hosszabb kihallgatáson volt a királynál. (RTL.)

BUCURESTI. A parasztpárt hivatalos lapja, az *Auróra* közli, hogy *Michalache* és *Maniu* között létrejött a megállapodás a választásokra nézve. (RTL.)

BUCURESTI. A *Lupta* a következőket írja: A liberálisok mindent megtesznek, hogy megnyerjék a maguk számára az erdélyi és bánáti lelkészeket. A liberális körök ugyanis tisztában vannak azzal, hogy ha a papokat sikerül megnyerniük, úgy ez a nemzeti párt feltétlen bukását jelenti.

BUCURESTI. A *Lupta* írja, hogy a liberális párt központi választmányja a következő jelöléseket eszközölte: Lippán *Popovicu* esperest, Bogsánbányán *Gáspár* esperest, Orsován *Popa* esperest, Buziáson *Geraniu* dr. esperest, Szentmiklóson *Clotolanut*, Lupényban pedig *Manuillát*. (RTL.)

BUCURESTI. A *Lupta* szerint *Bratianu* minisztereinek még ezen a héten a hadügyminiszteri tárcát átadja *Mardarescu* tábornoknak. (RTL.)

BUCURESTI. A hét valamelyik napján a minisztertanácson a választási mozgalmakkal fognak foglalkozni.

BUCURESTI. *Rascanu* volt hadügyminiszter le akar mondani rangjáról és a politikai pályára óhajt lépni. A volt hadügyminiszter *Vaslauban* jelöltetni fogja magát *Averescu* párti programmal. (RTL.)

A magyarok tömörülhetnek.

(A Magyar Szövetség működése.)

CLUJ. A Magyar Szövetségnek most kézbesítették a belügyi államtitkárság rendeletét, és ehhez csatoltan az államtitkár levelét, a mely szerint az alapszabályok módosítását oly értelemben kívánják, ahogy azt a szóbeli tárgyaláson is megállapították. Ha az Erdélyben érvényben lévő magyar törvényeket kellene alkalmaznunk — mondja a kísérőlevél — amelyet *Hortopan* államtitkár írt alá, — úgy hasonló egyesülésnek egy pillanatig sem lehetne helye. A román politika azonban sokkal liberálisabb szellemtől van áthatva a kisebbségekkel szemben. A magyarok, mint az állam többi polgárai, tömörülhetnek szabadon, ha szervezkedésük az állam érdekében nem ütközik. (RTL.)

Rathenau — külügyminiszter.

(Súlyos kritika Hindenburgról és Ludendorffról.)

BERLIN. A birodalmi elnök ki-nevezte *Rathenau* Waltert külügyminiszterre. A német néppárt szembehelyezkedik e kinevezéssel azért attól tartanak, hogy a néppárt magatartása politikai válságot idéz elő, mivel a néppárt nélkül *Wirth*nek nincs parlamenti többsége. Ez esetben új választások válnának szükségessé.

BERLIN. *Scheidemann* szociálista képviselő a költségvetési vita közben *Delbrück* tanár most megjelent könyvéből olvasott fel részleteket, főleg azokat a részeket, melyekben azt bizonyítja a könyv, hogy amit *Bismarck* és *Moltke* felépítettek, azt *Tirpitz* és *Ludendorff* lerombolták. *Ludendorff*nak sikerült a monarchiát is megölnie. Egy valaki, aki *Delbrück*höz közelállott, azt mondta neki 1917-ben, hogy bennünket egy megbolondult kadét kormányoz. *Hindenburg* Bauer ezredes azt mondotta *Delbrück*nek, hogy már nem is merték megmondani a háború végén neki, hogy hol állanak az egyes hadtestek.

Alaptalanul vádolt volt főispán.

Múlt év augusztus 22-én a határ mellett levő Iratos község környékén levő, Purgly László volt főispán egyik tanyájáról ismeretlen tettesek elloptak tizen-négy ökröt. Az elloptott ökröket csempészték a határon és Magyarországon akarták értékesíteni.

A tanyán korán reggel vették észre a lopást és azonnal jelentést tettek az egyik közeli tanyán tartózkodó Purgly Lászlónak, aki rögtön intézkedett, hogy a lopás ügyében illetékes helyen jelentést tegyenek és a nyomozást megindítsák. A nyomozás során néhány nap múlva a magyarországi Medgyesegyházán elfogták az egyik tettest Balázs Tódor személyében, aki éppen értékesíteni akarta a lopott ökröket az ottani vásáron. Ugyanebben az időben elfogták Aradon Pusztai István földművest, aki beismerte, hogy részes a lopásban. Az aradi ügyészség azonban gyanusnak találta a lopást és ezért vádat emelt csempészség címén Purgly László ellen. Ugyanis a vizsgálat során kiderült, hogy abban az istállóban, amelyben a lopás történt, két béres is aludt és atánya kutyákkal volt körülveve, tehát az ügyészség lehetetlennek tartotta a lopást. Az ügyet ma tárgyalta a törvényszék Kovács József táblabíró elnökletével. A mai tárgyaláson kihallgatták Purgly tisztartóit és gazdasági cselédjeit, akik mind azt vallották, hogy csakis lopásról lehet szó és nem csempészségről. Majd felolvasták az elfogott két tolvaj vallomását. A tanúk és a tettesek egybehangzó vallomása alapján megállapította a bíróság a vád alaptalanságát és ezért Purgly Lászlót felmentette az ellene felhozott vád alól.

Szabaddá teszik a kereskedelmet

(A gazdasági konszolidáció. — Az adótörvények revíziója.)

BUCURESTI. A kormány elhatározta, hogy az ország különböző vidékeire gazdasági bizottságokat küld ki, hogy az ottani érdekképviselőkkel együtt a gazdasági konszolidáció munkát vezessék. (RTI.)

BUCURESTI. Bratianu Vintilla pénzügyminiszter ma hosszabb tárgyalásokat folytatott a Bucurestibe rendelt pénzügyigazgatókkal, az adótörvények revíziója ügyében. (RTI.)

BUCURESTI. Tegnap este az iparkamarában értekezlet volt, amelyen megjelentek Vintilla Bra-

tianu és Sasu miniszterek is. Sasu megköszönte a fogadtatást. Bratianu Vintilla pénzügyminiszter beszélt ezután hosszabban és rámutatott az ipari élet előmozdítására szükséges teendőkre és kimutatta a gazdasági helyzet szánálásának szükségességét. Ismertetette a leu megjavítása érdekében teendő szükséges intézkedéseket és kérte e tervekhez az iparkamara támogatását. Stelian Popescu, az Universul igazgatója a kereskedelem szabaddátételét kérte Bratianu Vintillától. A pénzügyminiszter erre vonatkozólag ígéretet is tett. (RTI.)

Aradi mizériák.

A tilos borraivaló.

Annak idején a pincérek, borbélysegédek és — sajnos, a szállodai személyzetet kivéve — mindazok, akiknek az ekzsztenciája a borraivalón alapult, emberi méltóságukra való hivatkozással és jogos önértékből követelték a borraivaló eltörlését. Kávéházakban, éttermekben, borbélyműhelyekben stb. ma már feliratok hirdetik a kiszolgáló személyzet emberi méltóságát: a tilos borraivalót. Van azonban emberek — s nálunk Aradon nem kevesen — akik még mindig borraivalóval sértegetik a nyilvános helyiségekben a kiszolgáló személyzetet. Ez a borraivaló merénylet a személyzet emberi méltósága és önértéke ellen. A közönségnek azt a — józanabbik — részét, amely betartja a rendeletet és nem ad borraivalót, pedig fél-

szeg helyzetbe hozza. A borraivalózóknak ugyanis mintegy azt akarják dokumentálni, hogy ők különbö-gavallérok mint azok, akik betartják a rendeletet. S vajon igazán gavallérok-e? Dehogyan azok! Ez a gavalléria csak az a spanyol fal, mely mögött — egy csöppet sem diszkrétén — meghúzódik az önzés, mely a borraivalók révén a rendeletet betartók rovására apró előnyöket és figyelmességeket akar a kiszolgáló személyzetből kiperéselni.

A Kisfaludy Társaság új tagjai.

Budapest. A Kisfaludy Társaság a megüresedett két költői helyre Bartók Józsefet és Surányi Miklóst választotta be. Szavazatokat kaptak még Hevesi Sándor, Lampérth Géza és Lőrinczy György. A megüresedett írói helyekre pedig Petrovics Eleket és Némethy Gézát választották be.

Az igazi szegénység.

Neumannék tragédiája alkalmából.

Nem az utcán magát mutogató, de alamizsnát rejtegető szegénység az igazi szegénység, hanem az intelligens ember szégyenkezve magabavonuló szegénysége, mely nem kiabál az utcán, hanem csöndesen meghúzódik és szenved, tűr és — éhenhal. Ez az éhenhaló szegénység az igazi szegénység. A Neumann János és feleségének szegénysége volt az igazi szegénység. Az utcán kéregető szegénység nem hal sohasem éhen, mert mindennapi kenyerét mégis csak kikoldulja valahogy a jámbor adakozók zsebéből. Szegény Neumannék, ezek az intelligens emberek, nem tudtak kéregetni s ezért meg kellett halniok a legszörnyűbb halállal. A kiabáló szegénység, ha keserve-sen is, de megél, azonban a néma szegénységnek a szemérmességében néma szegénységnek, az éhség a sirásója.

Pedig az aradi társadalomnak nem lehet a szemére vetni, hogy szűkkeblű és embertelen. Jótékony-sági egyesületeink működéséről és szegényeket gyámolító, tápláló és felruházó tevékenységéről hasábszámba számolnak be az aradi lapok. Tehát valami nincs rendjén, hogy ezek a jótékony egyesületek és szegény Neumannék nem találták meg az egymáshoz vezető utat. Mert ha megtalálták volna, nem következhetett volna be ez a szívet facsaró megrázó tragédia. A jótékony-sági egyesületek egyik legfőbb feladatukat abban kellene, hogy lássák, hogy az ilyen Neumannokat felkutatassák és — életben tartsák. Ez nem akar szemrehányás lenni, hanem csak jóindulatú utmutatás. Mert Aradon bizonyára még sok ilyen némán tűrő, éhező és az éhenhalással küzdő Neumann van. Aradon pedig senkinek sem szabadna éhen halnia.

Öngyilkosok bálja.

Irta: Krudy Gyula.

Egyszer éjjel, (farsangi havat szelelt a sötétség és levélzöld, szelemlila ruházatu hölgyek kísérenek gondolataimban az iménti bálból) a Margit-hídon mentem keresztül és megálltam a második áldpillérenél, amely alatt az a nevezetes Duna-forgó van, amelyet mindenki ismer Pesten, akinek az öngyilkosság eszméje valaha átborzongott a lelkén.

Sok év óta járok e tájon; láttam a hidláb előtt az örvényt május-i vigszággal, amikor pirosszalagos nőikalapot vetett fel a mélyből, mint valamely regény befejezését, amelyet az író elfelejtett megírni; láttam őt téli öreg dühvel, önmagában örülten forgolódnival, amikor jégtáblákat meregetett a víz alá, mintha a könnyeket akarná róluk lemosni, amelyeket valahol a Vágnál, Garamnál hullajtottak. Láttam őt nyáridőben, holdvilágnál, amikor az evezősök halkán, hosszan vonulnak haza, Pest felé, a kormánytól tengerész-sapkás leány ül, aki arcát a Bazi-

lika felett uszó hold felé emeli; és láttam felette aluszékony őszi időben, amikor a Buda felől jövő vilamoskocsikon hazaszállítják a nyári hegedűket, az erdőkben működött harmonikákat, a fuvalák a felöltők belsejében pihennek. De sohasem láttam az örvényt a hid alatt: megértő, fájdalmas vagy vágyakozó tekintetek nélkül, amelyeket reá a hidról vetnek. Nem mehet öt percet a villamosóra mutatója a hid bejáratánál, hogy ne jönne át egy ember a hídon, aki egy pillanatig megáll a folyambeli óriáskigyó felett, amely kigyónak a feje a másvilágon pihen, farka pedig itt táncol a város házái felett, hogy magához csalogassa mindazokat, akiket valamely szivbéli fulladás vagy toronyóra súlyaként nehezede bánat képtelenné tesz arra, hogy még egyszer átmenjenek Budáról Pestre és megállnak a második hidlábánál, az öngyilkosok állomásán.

És ezen a farsangi éjszakán, mikor az örvényest színlő zenészek és az örvényest felé nyargaló táncosok báljából jöttem, a hóészen át, tulvilági függöny mögül hallottam ott alant az örvényt élni

a hid alatt, csaknem megszólított régi ismerősként a lelki vámszedő, felköszönt a Dunáról a legöregebb csónakos, aki mindig egy helyben forog csónakjával, az örvény megismert és kedvemért mutatványhoz fogott, mint olykor éjszaka látunk mindenféle tüneményeket, amelyeket csak magunk veszünk észre: csillagkilobbanást vagy éji hangot, amely eredt márdártól vagy kísértettől.

A sűrű havat megkavarta odalént a mélyben, vad hangja talán enyhült, mondott is valamit, miután körülnézett, hogy senkise lóbálja éjjeli félelemmel lábait Pestről Budára.

És a csendben, az alfató hőésében halkán kiszálltak az örvény közepéből ismerősök és ismeretlenek, akik komoly rendben a tölcsér örökké hintázó, ringó karimájára ültek, mint valami karzatra. Ott ültek nők, akik olyan régi divatruhákat viseltek, amelyeket manapság antikváriusok kirakataiban látunk: husz-harminc év előtti fodros szoknyák, apró napernyők, bohókás kis kalapok, amelyben akkor jártak Pesten a nők, amikor a hidat felépi-

tették. És ők a legmagasabb pontján ültek most a karzatnak, miután egyébként a legmélyebben szoktak lenni, mert alig keresi fel már őket valaha egy magányos gondolat. Voltak itt urnók, akiknek szemé örökké behunyva maradt az ugrástól félelemtől; voltak itt szegény cselédányok, akik megegy-szer tágranyították a szemüket a rossz világra; ültek a sorban anyák, akiknek arca másvilágiasan torzult el a zokogástól, miközben az élettől önként megváltak; nagy sora az elcsábított nőknek, akiknek szája nyitva maradt az utolsó áldástól vagy átoktól...

És hintázták a mélyben a férfiak, akik valaha üldözött vad módjára kitörték a szokott mesgyéről és hanyathomlok vetették át magukat a korlátot. Cilinderes dandy, mellett farkó iparoslegényke, kucorgott: vagyonbukott tőzsér oldalán költői hajlandóságu fodrász hallgatta a Duna felett rengő farsangi éjszakát. Harminc esztendőnek sok múlt ismerőse tartotta odalént a karnevált, amint az örvény forgott, mint az imént a táncolók karéja a bálteremben.

Tisztelegések a prefektusnál

(Összeül a vármegye központi választmányja.)

Ma délelőtt fél tizenkét órakor dr. Robu János főpolgármester és dr. Angel István polgármester megjelentek dr. Marcus Mihály városi és megyei prefektusnál és a város nevében néhány meleg szóval üdvözölték az új prefektust. Dr. Marcus prefektus szívélyes szavakkal köszönte meg az üdvözlést. Ezt megelőzően dr. Beles János alispán, dr. Marcovici Vince árvászéki elnök és Boneu Vazul megyei főjegyző vezetésével a megyei főtisztviselők keresték fel dr. Marcus prefektust. A megyei tisztviselők nevében dr. Beles alispán üdvözölte a prefektust, aki válaszában megköszönte az üdvözlést és kérte a megye tisztviselői karát, hogy a leghathatósabban támogatassák őt a megye ügyei vezetésének munkájában. — Holnap, csütörtökön a megye összes főszolgabírái Aradra jönnek, hogy tisztelegjenek az új prefektusnál. Itt említjük meg, hogy a megye vezetősége a napokban össze fogja hívni a választási ügyek központi választmányát, hogy a választásokra az előkészületeket megtegye.

Barabás jelöltsége.

(A magyarság vezetőinek értekezlete.)

Az aradi iparosság egy része tegnap este megbeszélést tartott, a melyen elhatározták, hogy felkérlik dr. Barabás Bélát, hogy vállalja az aradi képviselőjelöltséget. Dr. Barabás kijelentette, hogyha azt látná, hogy Arad magyarságának bizalma az ő személye felé irányulna, úgy nem térne ki a kötelesség elől, mert a képviselőjelöltség vállalása ma kötelesség. Ha azonban más magyar jelölt is pályáznék az aradi mandátumra, ő rögtön visszalépné, mert a magyarság egységes állásfoglalása mindennél fontosabb és csak úgy győzhet a magyar jelölt, ha mindenki mellette foglal állást. Barabás a közeli napokban értekezletre fogja összehívni mindazokat, akik a magyar rezsim alatt vezető szerepet vittek a különböző pártokban. Ezen az értekezleten fogják megvitatni a további szervezkedés és állásfoglalás irányát.

— Megostromolt törvényszék.

Prága. Szombat éjjel rablók támadták meg az oderbergi törvényszék épületét. A támadók harmincan voltak. A törvényszék fogházában letartóztatásban levő három társukat kiszabadították. Közben egy felvigyázót és egy takarítónőt revolverlövéssekkel letartottak. Az elősiető esendőrök és a támadó rablók között valóságos ütközet fejlődött ki. A menekülő rablók a vámházat kifosztották és két pénzügyőt megsebesítettek.

Magyar zászlóval fogadták a kisebbségi minisztert.

(Zigre Miklós Oradea-Marén.)

ORADEA-MARE. A RTI. jelenté: Ma délután négy órakor érkezett meg Oradea-marera dr. Zigre Miklós kisebbségi miniszter. A várad-velencei pályaudvaron nagy küldöttség és lovasbandérium várták. A várad-velencei közbirtokosság magyar nemzeti lobogók alatt vonult ki a miniszter fogadtatására. A pályaudvaron a közbirtokosság részéről Porum Nesztor és Jónás Demeter üdvözölték a minisztert román és magyar nyelven. Az üdvözlésre a miniszter előbb románul, majd magyarul válaszolt. A beszéd végeztével a küldöttség is vonatra szállt és a miniszterrel együtt a városi állomásra érkezett, ahol számos nagy közönség jelent meg a miniszter fogadására. A megjelentek között voltak Olteanu tábornok, az összes egyházak fejei, a városi és megyei hatóságok, a bíróságok és a hivatalok vezetői. A liberális párt részéről Nabea Péter tanár, a királyi tábla nevében Stancescu István táblai elnök üdvözölték a minisztert. Ezután Zigre röviden válaszolt az üdvözlésekre, mire a tömeg a minisztert éljenezve, szétoszlott.

A Vatikán. Ahol a keresztény egyház feje él.

Chateaubriand, a francia romantikus irány uttörője, a nagy álmodozó és világjáró, aki nevét a Kereszténység szellemi híres könyvével tette halhatatlanná, a Vatikánt ezekkel a szavakkal jellemzi:

— Magánya a nagy lépcsőknek vagy inkább feljáróknak, ahová ösvényekkel is föl lehet menni, magánya a lángelmék remekeivel díszített csarnokoknak, melyekben valamikor teljes pompájukban ragyogtak a pápák, magánya amaz ereklyéknek, melyeket anynyi híres férfiú bánt: királynék, hataknások és elbukottak s a világ valamennyi részéből odazömögő zarándokok.

(Domine quo vadis?)

Ezt a magányt azonban egy gondolat tölti be még ma is. Mikor az olaszok 1870-ben bevonultak Rómába, azt beszéltek, hogy a Tiber és a falak közt elterülő város a pápa birtoka lesz. Az 1871. május 13-iki garancia törvény azonban csak a Vatikánt és a lateráni palotát, meg a Gondolfo-kastélyt juttatta a pápának. Szent Péter utóda 1870. szeptember 20-án a Vatikánban volt, onnan nem mozdult ki s idáig egyetlen utóda sem hagyta el. A Szent Sebestyén kapun kívül egy kis templom emelkedik: a Domine Quo Vadis? (Uram, hová mész?) Ott találkoztál a Rómából s a martíromság elől menekülő Szent Péter Jézussal és így szólította meg:

— Domine, quo vadis?

És Jézus így felelt:

— Venio iterum crucifigi (Azért jöttem, hogy újra megfeszíttessék).

És Péter megfordult, visszafért Rómába és fejét odatartotta a főhőrbárd alá. A templomot arra a helyre építették, ahol a legenda szerint Péter találkozott Jézussal. A pápa a Vatikánban él. A pápa, mert a névmellékes. Az ember változik, de a Pontifex maximus ugyanaz. Ugyanaz a hatalma, ugyanaz a tisztelete.

(Ahol a pápa, ott van Róma.)

Idáig csakugyan a Vatikán az a hely, ahová a hívők a világ minden részéből irányozzák lépéseiket, hogy a fehér pap áldását elnyerjék. Vajjon holnap is úgy

lesz-e vagy a pápaság ezt az utolsó menedékhelyet is kénytelen lesz feladni s a Pontifex maximus eddig ismeretlen helyen keres és talál magának aziliumot? Erre a kérdésre már kialakult a felelet, ahol a pápa van, ott van Róma. Ubi papa, ibi Róma. És készen van a híres felelet is: az emberek elmennek, a világ forog, de a kereszt marad.

A Szent Péter-térről a Vatikánban csak egy része látható, egy háromemeletes óriási épület, különös jeleg nélkül, aránylag modern, mivel csak VIII. Orbán idejéből való. Itt él a pápa. A Szt. Péter térről egy bronz kapun lehet bemenni, melyet belül félig vörös, félig sárga koszthímös svájci gárdisták őriznek. Ezt az egyenruhát, melyben a Kék szín is helyet kap, állítólag még Michel Angelo rajzolta meg, de az eredeti terv sok és nem előnyös változáson ment keresztül. A kapun kívül olasz Karabélyosok állanak őrt. Az élet hullámain itt már elülnek.

(A Vatikán lakói.)

Sőt a világon a Kisebbségi Hízi személyzet nem konzervatívabb, mint Rómában, a Vatikánban, ahol a pápák a bíbornokok, a prelátusok folytonos változása mellett a szolgálatot tevők változatlanul megmaradnak. Jóllehet ezek a funkcionáriusok szabadon elhagyják a Vatikánt, csak ott érzik magukat otthon. Rómába csak kivételesen mennek le, van közöttük olyan is, aki husz esztendő óta nem lépte át a Szent Angyal hidját. Ezek a Kisebbségi alkalmazottak nevelés, intelligencia társadalmi állás dolgában nagyon különbözők, de abban valamennyien egyek, hogy ők képviselik a Vatikán állandó elemét, nagyobb urak, mint uraik, tele tapasztalattal, helyi ismerettel és — emberismerettel. És mások is, de egészen más módon a Vatikánt tartják az egyedült, az igazi hazájuknak. Rómában a valamennyi nemzetből való papok csak ezt a titkos nagy palotát, a Vatikánt látják, csak oda sietnek. A külsőben szabadabban lobogtatják az alakjukat behurkoló köpenyüket, a fejüket magasabban hordják, a fejkintetük biztosabb és szabadabb. Nem úgy ragaszkodnak a Vatikánhoz, mint a moha a kőhöz, ha-

nem mint a vas a magneshiez. A mikor keresztül mennek a hajdan szent ma elátkozott Rómán, úgy lépnek be a Vatikánba, mintha hazamennének, mert ott a pápánál vannak.

„pápa címei.)

Jelenleg az egyház egész birodalma ez a palota, de ha mindjárt csak egy lakás vagy egyetlen szoba volna is, — immo egy francia kiváló historikus mondja — beöle egy ember átöleli a világot. A pápának sok címe van: Római püspök, Jézus Krisztus vikáriusa, az apostolok fejedelmének utóda, az egyetemes Egyház pontifex Maximusa, a Nyugat patriarchája, Itália primása, a római tartomány metropolitája és érseke, a római szentegyház főleges birtokainak szuverénja. Valamennyi címe Szent Péter kétszáz hatvanhatodik utódának megerősítése a pápaság speciális jogigényének de a legtöbbet jelent a leggyorsabb cím: a pápa, szentatya, mely az érzelmi közösséget jelent a világ katolikusaival. A pápa és a Vatikán, a Vatikán és a pápa ez a szét sugárzó napja az Egyháznak s a hívő most az új pápa választásakor fokozott érdekekkel tekint az egész világ népe.

(A pápajelöltek.)

Már jelentették, hogy Franciaország Mercier bíbornokot akarja a pápa trónra juttatni. Ezzel a napi politika harca vonulna be a Vatikánba is. Franciaország törekvése azonban hajótörést fog szenvedni, mert a jelenlegi körülmények között másról, mint olasz pápáról alig lehet szó. A pápa utódjaul legelőbb Maffi, Bisfeldt, Gasparri és Ratti bíbornokait emlegetik. XV. Benedek pápa Maffi pisai érsekkel a legszívélyesebb viszonyban volt s Maffinak már 1914-ben nagy esélyei voltak. Maffi 1858-ban született és 1907-ben lett bíboros.

Gasparriak vannak a legnagyobb kilátásai. Gasparri 1851. május 5-én született Zapovailazzo di Ussota kisközségben. Tanulmányait Nepiben és Rómában végezte. Mint a nagytudományú Merlet bíboros titkára, alapos ismerettségű volt a kánonjog terén. Hosszabb ideig tanított kánonjogot a párisi Institute Catholiqueban és ebbe az időbe esik irodalmi munkásságának javarésze. 1894-ben Peru, Ecuador és Bolivia apostoli delegátusa lett. 1911-ben XIII. Leó a rendkívüli egyházi ügyek kongregációjának titkárságába hívta s kinevezte egyúttal a kánonjog kodifikálására ki küldött bizottság tagjává. Bíboros 1907-ben lett s attól kezdve több római kongregációban nagyfokú működést fejtett ki. Ferrara halála után 1914. október 13-án államtitkár s XV. Benedek legjobb munkatársa lett.

A pápaválasztó konklávén a hatvanegy kardinális közül 31 olasz és 30 külföldi. A külföldiek közül 3 német, 5 francia, 1 belga, 2 osztrák, 1 csehszlovák, 2 lengyel, 1 hollandi, 1 spanyol, 2 portugál, 5 amerikai, 1 magyar, 1 kanadai és 1 brazíliai. Az olaszok tehát egymagukban majoritálni tudják a választást. A német bíborosoktól értesítés érkezett hogy németeken délben megérkeznek. Más és további államok kardinálisai is elindultak már Róma felé.

(A befalazott teremben).

Erdekes beépítésként a Vatikánban, ahol most a pápaválasztásra készülnek. A pápa halálát követő hatodik napon a kardinálisok a Vatikán egyik termében gyűlnek össze a választás megejtése végett. A terem összes aított befalazzák — egy kivételével, a melyet négy lakattal zárnak be. Az élelmiszereket — éppen úgy, mint a kolostorokban — az ablakon keresztül adják be. A teremben tartózkodó kardinálisok audienciát csak lefüggönyözött ablak mögött adhatnak. Ha egyik-másik kardinális valamilyen okból elhagyja a termet, oda többé vissza nem térhet.

HIREK.

Családi dráma a színházban.

Madrid. Az egyik itteni színházban végzetes kimenetelű dráma történt. Verdugo őrnagy a tegnapi színelőadásán a kulisszák mögé lopózkodott és a színpadon játszó feleségét egy revolverlövésrel megölte. A színésznő a rivalda elé esett — holtan. A golyó egy színészt is megsebesített. Óriási pánik keletkezett, a színészek összeszaladtak és az egyik kújsza mögött állott mellet találták Verdugo őrnagyot. A családi dráma előzménye az volt, hogy az őrnagy nem engedte meg a feleségének a színpadon való játszását, mikor a nő férje akarata ellen eszelekedett, az őrnagy elhatározta, hogy megöli a feleségét, azután önmagát.

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA** a csütörtöki rom. kat. ünnep miatt szombaton jelenik meg.

— **A CFR. új vezérigazgatója.** Bucuresti. Mihail Jonescu, a lemondott CFR. vezérigazgató helyébe Constantinescu Tanorédot nevezték ki. Az új vezérigazgatót ma iktatták be új hivatalába. Jonescu tábornok, az eddigi vezérigazgató mutatta be utódját, aki beszédében ígéretet tett, hogy a személyzet érdekeit szíven fogja viselni, mert csak megelégedett személyzettel lehet elérni az államvasutak rendjének kívánatos konszolidációját. (RTI).

— **A főpolgármester egészséges.** Dr. Robu János főpolgármester betegségéből felgyógyult és ma átvette a hivatalát.

— **Törvény a háborús károkról.** Bucuresti. A háborús károk megállapítására kiküldött bizottság javaslatot tett. Bratianu Vintilla pénzügyminiszternek a károk fizetésére vonatkozólag. A pénzügyminiszter ez ügyben törvényjavaslatot fog a parlament elé terjeszteni. (RTI).

— **A vasut elbocsátott munkásai.** Bucuresti. A munkaügyi miniszter javaslatot tett a CFR. igazgatóságának és a vidéki igazgatóságoknak, hogy az általános sztrájk idején elbocsátott munkásokat visszaváltsák. (RTI).

Meggyilkolt rendőrök. Politikai gyilkosságok Szófiában.

GRAZ. A Grazer Tagespost szófiai jelentése szerint a bolgár főváros egyik kávéházában Athanazoff nyugalmazott ezredes revolveréből több lövést tett Todoroff rendőrökre és két kísérőjére. Todoroff és két kísérője áldozatul estek sebeiknek. Athanazoff egyik vezető tagja volt a macedón forradalmi pártnak és főleg ezért küldték nyugalomba. Tettét azzal magyarázza Athanazoff, hogy a rendőrök néhány nap előtt letartóztatta a macedón forradalmi párt több vezérét. Alig néhány hét előtt a bolgár hadügyminiszter és a bolgár belügyminiszter estek áldozatul a macedón forradalmi párt merényleteinek. A párisi konferencia tudvalevőleg Macedóniát Jugoszláviához csatolta. Azóta a macedón forradalmi párt azon dolgozik, hogy Ma-

cedónia bolgár lakosságát fellátza Jugoszlávia ellen és kivált a bolgár hadsereg leszerelt tisztjei közül sokan törekzenek a régi komitácsi-harcok felújítására. Stambolinski bolgár miniszterelnök azonban helyre akarja állítani a jó viszonyt Bulgária és Jugoszlávia között, sőt arra törekszik, hogy ez a viszony minél szorosabbra forduljon. Éppen ezért a bolgár kormány kemény kézzel tartja féken a macedón forradalmi pártot. Ez adott okot azokra az intézkedésekre, amelyek most a harmadik merényletre vezettek. Mivel Bulgáriának vitális érdekei fűződnek a bolgár-jugoszláv viszony barátságos alakulásához, bizonyos az, hogy a merényletek nem fogják eltéríteni Stambulinszkit az idáig követett kurzustól.

— **Utban Funchal felé.** Páris. Zita exkirályné és gyermekei Liszsaóban hajóra szálltak, hogy Funchalba utazzanak.

— **A haditengerészet korlátozása.** Bécs. Washingtonból jelentik, hogy a leszerelési konferencia a legnehezebb feladatát elvégezte. Amerika, Anglia és Japán hozzájárultak a tizenkilencedik cikkelyhez, amely a Csendes-óceáni erődítésekre vonatkozik. Hughes szerdán teljes ülést hívott egybe, amelyen az ötös hatalmak egyezményt kötöttek a flottakorlátozásra vonatkozólag. Ezzel ez ügyben megtörtént a végleges döntés.

— **A pápaválasztó konklávé.** Róma. Ma tartották a Sixtus-kapornában az elhunyt pápáért az utolsó rekviemét. Csütörtökön délután a Spirito Santo misét mondják és délután négy órakor leteszik a bibornokok az esküt. Ezután bezárják a konklávé.

— **Német rendőrök és francia katonák harca.** Gleiwitz, Petersdorfbán a német rendőrök és francia katonák között fegyverekutatás miatt véres összeütközés volt, a melynek mindkét részről halottak és sebesültek estek áldozatul. A szövetségi katonai bizottság elrendelte a statáriumot.

— **Dr. Tamasdán István fogorvos külföldi utjáról hazaérkezett és rendelését Bul. Ferdinand (József főherceg-ut) 8. sz. alatt újból megkezdte.**

— **A maga becsületének orvosa.** Felvác községben Beja Nicolaj gazdálkodó feleségének udvarolt egy falubeli parasztlány. A férfi tudott a dolgról, de nem akart családi botrányt, mert sok gyermeke van. Legutóbb tetten érte a szerelmeseket és ekkor felindulásában meg akarta verni a lányt. A legény észrevette a szándékát egy szempillantás alatt ráugrott és fojtogatni kezdte. Beja védekezett. Mikor a felesége látta, hogy férje felülkerekedik, a szeretőjéhez csatlakozott és együttesen ütögettek a férjet. Beja segítségért kiáltott, mire a szomszédokból előrohant az apósa és a felesége akikkel együtt a legényt felbontották. A családját megindította az eljárást Beja ellen és beszéltette az aradi ügyészség fogházába. Miután bebizonyult, hogy a verekedést a legény kezdte, a vizsgálóbíró minden további eljárást megszüntetett.

— **Eljegyzések.** Grieszhaber Laurát eljegyezte Berkovits Albert alváczi kereskedő. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Reménytelen szerelem.** Budapest. Garay Leó orvosi műszerész és Mandas Mária hivatalnoknő Garay lakásán öngyilkosok lettek. Revolverrel lökték magukat agyon. Mindketlen meghaltak. Az öngyilkosság oka: reménytelen szerelem.

— **A nemzetközi bíróság.** Hága. A nemzetközi bíróság a békepalotában ma ülést tartott. Elnöke Hollandia delegátusát választotta. A helyettes bírák között van Negulescu román delegátus is. (RTI).

— **Takarékosság.** Bucuresti. A mai napot visszahívják a külföldi katonai ártásokat és katonai missziókat, személyzetük és költősegek csökkentése céljából. (RTI).

— **Meghívó.** Az aradi hivatalszolgák jótékony célú asztaltársasága f. hó 8-án (vasárnap) a. u. 8 órakor tartja rendezet választmányi ülését (Park-vendéglő), melyre a választmányt nemkülönbön az érdeklődő kartársakat ezúton tisztelettel meghívja az Elnökség.

— **Paprikacsempészséért tizenöt nap.** Hígyet Lajosné, Szöllösi Jánosné és Tözsér Andrásné magyarországi parasztasszonyok paprikát csempészték Romániába. A vámcsempészeti bíróság mindhármukat 15-15 napi elzárásra ítélte.

— **Hírdetésből bűnügyi fellejtés.** Salamon Samu kereskedelmi iskolai tanuló ma fellejtést tett a rendőrségen, hogy az egyik aradi napilapban hírdetés jelent meg, amely szerint 6 vásárról hadikölcsönkötvényeket. Salamon nem tudja kinek állt érdekében ezt a hírdetést közzétenni s az esetleges fegyelmi eljárástól tartva kénytelen volt a fellejtést megtenni.

— **A lisztes fékező.** Gábor János fékező január 27-én husz zsák liszettel dobott le a Micalacá és Glogovác között közlekedő tehervonatból. A glogováci állomásfőnöknök feltűnt a fékező lisztes ruhája, nyomban vizsgálóját indította és rájött a hiányra. Gábor Jánost a vizsgálóbíró ma kihallgatta. A fékező beismerte tettét és ezért előzetes letartóztatásba helyezték.

— **Shakleton halála.** Budapest. Shakleton holttestét bebalzsamozták és az angol nemzet halottjaként Angliába szállítják.

— **Tilos a „boche”.** Páris. A francia igazságügyminiszter rendeletben megtiltotta a „boche” szó hivatalos használatát.

— **Lopások, bejörések.** Drescher József szabómester fellejtést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek két és fél méter, szövetet loptak el ezeröttszáz lei értékben. — Szépeai György bérkocsis lakásába az éjjeli betörtök és háromezer lei értékű szalonját kolbászt és egyéb élelmiszereket loptak el. — Répkovszki István Illés-utca 132. számú házának padlásáról ezer lei értékű teheneműt loptak el.

— **Elítélt táncosnők.** Berlin. A mezelen táncestélyeket közbotrányokozás címén betiltották. Bach Lola táncosnőt egy havi, a rendezőt pedig három havi fogházra, Lisilotte Lambert táncosnőt ezer, Schindler táncosnőt pedig ötszáz márká pénzbüntetésre ítélték.

— **Pályázat orvosi állásra.** Dr. Mager Aurel siriai (világosi) körorvost kivevették Timisoarára egészségügyi felügyelővé. A megüresedő siriai körorvosi állásra ma kiírták a pályázatot. A pályázók pályázatukat február hó végéig adhatják be a megyei orvosi hivatalhoz.

— **Székhámos gazdaság.** Nagy Sándor gazdaságot számos székhámosággal követett el Aradon és Aradmegyében. Legutóbb menyasszonyát fosztotta ki azért, hogy szeretőjével elegáns ruhákkal láthassa el. Ma a vizsgálóbíró előtt beismerte tettét. Előzetes letartóztatásba helyezték.

— **A svábság jelöltjei.** A Sváb Népszervezet hétfőn tartotta meg jelölő gyűlését, amelyen képviselőségre hivatalosan a következőket jelölték: Dr. Muth Gáspár ügyvéd (Módos), dr. Kräuter Ferenc, tanítóképző igazgató (Billéd), Jahn Fülöp, igazgató (Ujarad), dr. Frecoj István ügyvéd (Vinga), dr. Reitter Imre, ügyvéd (Sannicolausul-mare), Orendi-Haumenau Győző (Siria), szenátorsága Moller Károly főszerkesztő (Billéd-Ujarad).

— **A kisantant találkozója.** Budapest. A Prager Abendzeitung jelenti Varsóból, hogy Csehszlovákia, Románia, Jugoszlávia és Lengyelország államfői a tavasszal Bucurestben vagy Csehszlovákiában találkoznak egymással, hogy Lengyelországnak a kisantantba való bekapcsolását megbeszéljék.

— **A csehek az exkirály apanázsa ellen.** Prága. A cseh sajtó állhatatosan agitál a nagykövetek tanácsánál Károly exkirály apanázsa ellen. A külügyminiszteriumhoz közelálló Ceskoslovo azt írja, hogy Jugoszlávia állítólag magára vállalta volna két millió frank fizetését. Ha Csehszlovákia is ennyit kíván fizetni, — írja a lap, — akkor egykori zsarnokunk nagyobb fizetést kapna a köztársaságtól, mint felszabadítónk, a köztársaság elnöke Massaryk, aki a Strindberg díjat kapta meg a „Háboru és béke” című művéért. A Strindberg díjat évente azért a könyvért adják ki, amely legjobban szolgálja a népek kibékülését.

— A telefon-előfizetőkhez. A postai táviradafőnökség közli: Felkértek a távbeszélő előfizetők, hogy saját dekükben — a küllön és kapott felszólításra — az 500 lel bekapcsolási, illetve belépési díjat (nem tévesztendő össze a betéttel) azonnal fizessék be, mert nem fizetés esetén az állomásuk le lesz szerelve.

— Befagyott a Fekete-tenger. Bucuresti. Constancában a tenger egy kilométer szélességben befagyott, amely oly ritka jelenség, hogy a legöregebb emberek sem emlékeznek arra az időre, amikor a tenger befagyott volna. A kikötőbe igyekvő hajók a jég miatt nem tudják a közlekedést lebonyolítani. A „Valéria” nevű hajó a jég folytán zátonyra futott. A hajót az éj leple alatt vakmerő tolvajok kifosztották. A hajón tartózkodó csekélyszámu személyzet nem vehette fel a harcot és a tolvajok a berendezés nagy részét elemelték.

— Pályadíj a Választások esélyeire. A Gazeta Ardealului az általános választások alkalmából érdekes pályadíjakat tűzött ki a következő kérdésekre: A 366 mandátum közül mennyit kapnak a liberálisok és mennyit az ellenzék? Az első díj 5000 lei, az eredményt legjobban megközelítő pályázónak, a második díj 3000 lei, azon válasz részére, amely a végeredménytől legfeljebb 10 százaléknnyira eltér és a harmadik díj 2000 lei, amely a legfeljebb 20 százaléknnyira eltérő választ jutalmazza. A pályázat beküldésének határideje március 1.

— Az amerikai színházi katasztrófa Newyork. A legutóbbi megállapítások szerint a Knickerbocker színház lézésénél 114 ember lelte halálát.

— Párisi divatmodellek. Aradon, Beck Leopoldina, a nemzetközi viszonylatokban is előnyösen ismert budapesti Beck szalon tulajdonosnője, ma Aradra érkezett, legújabb eredeti divatkreációival, eredeti Drecolle, Pakvuin, Agnes Havet, Duasat, Paul Poret, Worth Susanne stb. modellekkel. A modellek között ncai, délutáni ruhák, estélyi toletoek, szövetruhák, köpenyek és kosztümök vannak. — Árai jelentékenyen olcsóbbak a bucarestii árnál. A kiállítás ma délután hat órakor nyílik meg a Fehét Kereszt szálló 6-os számú szobájában, I. emelet és mindössze pár napig tart. Beck Leopoldina Aradról Bucurestibe utazik. A modellek megtekinthetők délelőtt 11-1-ig és délután 3—7 óráig.

LEGUJABB

— Az indiai ellenállás.

BÉCS. A Pressének jelentik Londonból, hogy a kormánykörök nagy izgalommal várják a Kalkuttából érkező híreket. Gandhi hívei január harmincegyedikét tüzték ki az indiai nagy ellentállás megkezdésére. Az ellentállás abban fog nyilvánulni, hogy megtagadják az adófizetést és a törvények betartását. Az elmúlt hetekben a kalkuttai zavargásoknál két bennszülöttet megölték, negyvenet meg

sebesítettek és több mint kétszázhatvanat letartóztattak.

— A repatriáltak visszatérése.

BUDAPEST. A nemzetgyűlés mai ülésén Szádeczky Lajos interpellált a magyar-cseh határkiigazítás, a cseh-lengyel szerződés kiigazítás, a cseh-lengyel szerződés és az utódállamokból repatriált magyarok visszatérése ügyében.

A nők választójoga.

(A magyar kultuszminiszter nyilatkozata.)

BUDAPEST. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége gyűlésén dr. Vass József kultuszminiszter a nők választójogáról nyilatkozott. Előbb Schlochta Margit képviselő hangoztatta, mennyire sérelmes a nőkre nézve a magas korhatár, miután a nők 24 éves korukban rendesebben érettebbek, mint a férfiak ugyan-e korban. Kifogásolja a gyermekcenzust, mert sok nő nem hibás abban, hogy nincs két gyermeke. Vass miniszter kijelentette, hogy ő nem hiva a széles női választójognak s hogy a kormány semmi szín alatt nem megy bele abba, hogy a nőknek a férfikkal egyenlő cenzus alapján adják meg a választójogot. A nők választójogának fontosságát abban látja, hogy a férfiak esetleges túltengését a nők mérséklése korrigálhatja.

Irodalom és művészet.

— Két finnek előadás a Városi Színházban. Délután a nagy sikert aratott Szerencsetánc, este László Andor felléptével a Bucsukeringő kerül színre. Mindkét előadás elsőrangú szereposztásban lesz megartva.

— Szerelmi vására. Ebben az izgalmas tárgyú drámában folytatja Geilert Irén vendéjátékát. A többi szerepeket Heppesné, Follinuszné, Sipos, Mészáros, Darvas, Kallós és Olasz játsszák.

— Szombaton este érdekes repriizben lesz alkalma a színházlátogató közönségnek gyönyörködni. A mult szomban bemutatott pompás szövegű operett, melynek zenéjét Jean Gilbert, a hírneves zeneszerző írta, most teljesen új betanulással és beállításal kerül színre. A Hermetikus nő, a bécsi és berlini színpadokon még ma is en suite van műsoron és kétségkívül a reprise nagy sikereket fog járn, mert az egész operett együttes nézést vesz a darabban. A címszerepet Horváth Mici az udvari balerinát Szegő Lili, az árnyképszabót Inke Rozsó, az intendánst Sebostyén Jenő, Paltis ezredesét Ocskay Mihály, a férjét gróf Beiramit Szabó Gyula míg a tisztiszolgát Selmecey Mihály játssza. Az operett vasárnap és hétfőn is műsorra van tűzve.

— Vasárnap délután László Andor felléptével Szibill van olcsó helyárakkal műsoron a címszerepet Horváth Mici játssza ezúttal is.

— Az Idoi Szinnyey-díj nyertese. Budapest. A Szinnyey-díjat, melyet minden évben kiadnak ezidén Szentgrógyi István, a kiváló szobrász kapta meg.

— Szédületes akrobaták. A ványorkat látott tegnap a Modern Kabaré közönsége. Tegnap lépett fel ugyanis először az „5 Femani 5” akrobata csoport a világhírű ikáriai repülőtengerészek, akik már az első este lázba hozták a publikumot, ez a szám amely Páristól —Bucurestlig minden világárosban eseményszámba menő attrakció volt, még néhány napig látható a Modern Kabarében az igazgatóság áldozatkészségéből. Az „5 Femani 5” sikerével vetélkedik a kis Nikita a 10 éves kaukázusi csodatáncos sikere. Soha táncba emyit még nem produkált senki. A műsor többi részében is teljesen új és nagyszabású. Jegyek már válthatók a kabaré pénztáránál. Előadás után reggeltig parketánc.

— Uj operett. Budapest. A Városi Színházban Kulnyai Ernő „A hamburgi menyasszony” című operettje került bemutatásra Petrass Sárival a címszerepben. Az új operett Pekár Gyula A kölcsönkért kastély” c. vígjátékából készült. A kritika kiemelt az új darab dalamos lány muzsikáját, mely ritmusokban gazdag. A hangszerelést bravurosnak mondja a kritika.

— MOZI. — Danton az Apollóban. Az az osztatlan siker, amelyet a Danton, a filmgyártás eme monumentális alkotása az Urániában aratott, arra indította az Apolló igazgatóságát, hogy a nagyközönség óhajának eleget téve, repriizre vegye a filmet. Szerdán mutatta be az Apolló a képet, amely az uikori történelem legizőbb és legérdekfeszítőbb történeli tényét állítja elének a multból csodálatraméltó korhűséggel. A mult egy új átélésére ad alkalmat ez a páratlanul megrendezett film, amelynek főhőse a történelem egyik legérdekesebb alakja: Danton. A néptribün a zsarnok, a forradalom zsarnoka és az elágyuló élvezeteknek élő epikureus. Ezt a jellemet érzékien a művészet egy szinte elképzelhetetlen tökéletességére van szükség és Emil Jannings megfelelő művésznak bizonyult, aki művészetének széles skálájából ezer színt tudott belevinni szerepébe. A rendezés, amelynek talán legfőképpen köszönhető a darab sikere, a kiváló filmrendező, Buchowetsky műve, aki felhalmozott tudásával, páratlan korismeretével alkotta meg a képet. A szerdai bemutató alkalmával az Apollóban is megérdemelt sikert aratott a film, amely ezúttal már csak csütörtökön kerül bemutatásra.

— „A falizmán” az Urániában. Egy végtelenül bájos és magával ragadó filmet mutatott be szerdán az Uránia színház A falizmán címen. A darab cselekvénye az angol főúri körök káprázatoson fényes de kifelé hűleg milliójében játszódk le, meglepetésből meglepetésbe vetve a nézőt, aki utat kap, a mikor meglátja ennek a rejtett világnak befelé való lehatárait, melegséget. De míg a darab menete leköti a nézőt, addig igen gyakran a csodálkozás moráját is kiváltják a nézőtől azok a csodálatosan szép tájak, melyek a ködös Albion legszebb részeit mutatják be. A mindenképpen kiváló darab tegnapi sikerének feltétlen részese a főszereplő, a végtelen bájos Helena Markovska, aki mély drámai erővel és bájos

kifejező művészetével valóságga elragadja a nézőt. A magyar Apolló filmgyár remeke ez a kép, amely még csütörtökön vetíti az Uránia.

Közgazdaság.

— A valutapiac.

Aradi valutaárak (február 1.): Dollár 189.—, márka 0.74—, dinár 1.90—, szokol 2.75—, magyar korona 0.21, budapesti kifizetés 4.75—, bécsi kifizetés 58—, berlini kifizetés 0.73—, francia frank 12, prágai kifizetés 2.80—.

Bucuresti kurzusok (február 1.): Napoleon d'Or 460, francia frank 11.60, angol font 590, lira 5.80, márka 0.71, dollár 140 osztrák korona —, sokol 2.80, magyar korona 0.22. Kifizetések: Páris 11.65, Londou 606, Berlin 0.71 és fél, Milano 6.30, Prága 2.80, Newyork 142.

Zríchi kurzusok (febr. 1.): Berlin 254, Newyork 513, Milano 2840, Prága 990, Budapest 76, Zágráb 165, Bucuresti —, Varsó 16, Bécs 17, lehelyezett osztrák korona 8.

Budapesti kurzusok (február 1.): Napoleon d'Or —, dollár 665, márka 342, rubel 57.5, leu 512 sokol 1273, dinár 860, angol font —, francia frank —, osztrák korona 8.12 lira —, bécsi kifizetés —, lengyel márka 35.

— Kétszázharminc milliárd. Bécs. Az osztrák bankjegyforgalom a tegnapi napon 230 milliárdra emelkedett.

Szabadon bocsájtják

— a beteg kommunistákat.

BUCURESTI. A kommunisták hőnporének mai árovalását Volculescu ezredes elnök nyitotta meg. Cernat vádbiztos azt a javaslatot terjesztette a bíróság elé, hogy mindazokat a vádlottakat, akik egyszerű idézésre nem jelen tek meg, vezessék elő karhatalommal. A védők előerjesztették a kívánságot, hogy a vádiratot magyar nyelven is készítsék el és olvassák fel. A törvényszék a napokban a beteg kommunistákat vagy szabadlábra engedi, vagy pedig kórházban helyezi el. A bíróság elhatározta, hogy Pozenberg, Herskovicot, Zirlidit és Radulescut szabadonbocsátja, mert valamennyien tudóvészben szenvednek. (RTI.)

BUCURESTI. Hivatalos helyről a kommunistá vádlottak ügyében a következő felvilágosításokat adták: A vádlottakat három csoportba fogják osztani. Az első csoportba kerülnek azok, akik annak előtte elhatározták, hogy a II-ik internacionáléhoz csatlakoznak, a második csoportba a terroristák, a harmadikba pedig az agitátorok kerülnek. Georgián szocialista vezért legközelebb szabadon engedik. (RTI.)

— A szerkesztésért:

KAROLY JÓZSEF

felel

Korcsmárosok és vendéglősök hegyaljai bor szükségleteiket közvetlenül termelőnél szerezhetik be. Str. Cosbuc (Wesselényi-utca) No. 3. 11618

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közlőfelirat sem vállalunk felelősséget.

Katz Gizella

női divatszalonját Str. Bucur (Eöt-vös-utca) 12 sz. alatt megnyitotta. Készít, elegáns bál estélyi stb. ruhákat.

„RENAISSANCE“

Farsangi árjegyzék. Str. Bratianu (Weitzer I-u.) 2. MINORITA PALOTA. 11716

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 80 cm. széles divatűrpán selyem szines, 120 cm. széles Crep Jor-yette minden színben, etc.

Crepe de Schienek minden árban, vásznak, szőnyegek, harisnyák minden minőségben és menyasszonyi kelengyék legolcsóbb forrása.

Dr. Boér Kálmán

kereskedelmi ügynöksége bizományi és ingatlantörzskari irodája Arad Str. Moise Nicoara 10. szám (Petőfi-utca.) Telephon 270 A külföldre utazó közönség szíves tudomására hozom hogy a Str. Marasesti (Kossuth-utca) államrendőrségi iktatása mellett levő Welsz Dávid-féle nagykereskedésben 11598

UTLEVÉL GYŰJTŐHELYET

kétségetem ahol az utazni szándékozók az utleveleket a vizum beszerzése végett átvesszik. Az utlevelekre a szükséges vizumokat, utólagos díjazás ellenében a leggyorsabban s legolcsóbban felelősség mellett beszerezünk.

Perfect könyvelő

egy nagyobb vidéki fűszerüzletbe zonnali belépésre kerestetik. Írásbeli ajánlatok személyesen

Pollák Lipót és Társa

Str. George Lazar II (Simonyi u.) 1. alá nyújtandók be. 11514

Advertisement for 'DOÉ-CRÉME' hair cream, 'Hajfestő „Melogen“' hair dye, and 'Hajós gyógytárban' hair salon.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket EGY szavak szerinti számítjuk. Minden szöveghirdetés ára 75 ban. Vastagabb betűvel 1 sor 90 ban. A vastagabb betűvel kivált szavakat aláhúzással kell jelezni. Hirdetéseket délután 5 óráig veszdink fel. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 7 sor 90 ban. A kiadóhivatalban kifizetés után a hirdetés megérkezésétől kezdve a hirdetés díját a kiadóhivatalban kell megfizetni.

Alkalmazás.

ÜGYES MANIKÜRÖZŐ azonnal felvételt. Cím a kiadóban. 407

URADALOM józan szorgalmas bográr mestert keres április 1-ére. Megkeresések a kiadóhivatalba kéretnk. 397

VARRÓNÓ, ki angol francia munkát végez, házakhoz ajánlkozik. Bármilyen munkát otthon is vállal. Str. Dimitrie Raicu (Andrényi Károly-utca) 2 396

HÁZVEZETŐNEK, illetőleg anyahelyettesnek keresetük élhetőbb intelligens németül beszélő nő. Cím Wallinger hirdetőjében. 11613

PERFEKT szabász nő elsőrangú üzemből jó fizetéssel felvételt. Ajánlatokat „Szabász nő” felé a kiadóhivatalba. 409

ÉVES BIZONYÍTVÁNYAL rendelkező szakácsnő és szobaleány azonnali belépésre kerestetik. Cím a kiadóban. 50

HÁZITEENDŐKÉBEN JÁRTAS intelligens nő, ki nőruha készítéshez is ért. Megfelelő állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 310

FAHIVATALNOK önálló munkaerő állást keres Cím Wallinger hirdetőjében. 11614

Lakás.

BUTOROZOTT szobát esetleg teljes elátással keres intelligens fiatalember. Címeket Barthes Viktor Strada Alexandri (Salacz-utca) 3. 11516

Vétel és eladás.

CIPŐ 35-ös (ajlg használt) leányka cipő finom sárga bagaria magasszárú olcsón eladó. Cím a kiadóban. 100

VÁSZNAK schifonok és zephrek olcsón szerezhetők be STRASSER divatruházában szemben a Lujheranus-templommal 403

ÉRKEZETT valódi Kön. Selters viz. Kardos ásványvízkereskedő. Telefon 686. 404

ELŐHALAT legjobb csütörtökön beszerezni Luttwak-cégnél. 405

HINTÓ fekete bőrfedéllel eladó. Cím a kiadóban. 395

KERESEK megvételre bínyos alkatrészekkel eredeti nyersolajmotort. 10 HP.-től 20 HP.-ig. Cím a kiadóhivatalba kérek. 400

QYERMEKÁGYAT megvételre keresek. Str. Oltuz (Illés-utca) 11. Üzletben. 311

NÉHANY HÉTIG vásárolok zongorát, pénzszekrényt, írógépet, fűkrót lusztert antik butorokat szőnyeget, Garal. butorfüzet Calea Banatului (Asztalos Sándor-utca) 1-5. 399

EBÉDLŐ faragott, matt, eladó Strada Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. Szirmai 11793

KOMPLETT, alig használt ebédli háló eladók. Cím Wallinger hirdetőjében. 11613

KONCERTZONGORA palizander elsőrangú eladó. Strada Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. Szirmai. 11793

ARADI POLGÁRI TAKARÉK kis részvényeket 105 Leírt veszek. Dr. Müller Vendel ügyvéd Arad Bulev. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 7 387

BUTOR. Ebédli és hálószobák olcsó árban kaphatók Wlegenfeld butoraktár. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca.) 4836

JÓ ELADHATJA MŰTÁRGYAIT kelt. porcellán-, bronz és márványfiguráit szőnyeget fűkrót kendőt antik butorokat zongorákat, modern dísz tárgyait Japán vázát régiségeit, ha elviszi a Szépművészeti Szalonba Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Orjutay-palota. 11911

TEKERCS CSOMAGOLÓPAPIR vékony kapható Knieszer könyvkereskedésében Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca.) 11851

AJANDEKTÁRGYAK legolcsóbb beszerzési forrása a Salon Artistique (Fischer Eliz-palota.) Antik és modern porcellánok butorok, szobrok, figurák vázák, festmények metszetek perzsa szőnyeg ezüstművek vétele, eladása, cserélete és bizományba vétele a legelőnyösebb feltételek mellett. 11691

PIANINOT, zongorát gyöngyökkel briliánsokat magas árban veszek. Levelet „Pianino” felé a kiadóhivatalba kérek. 12021

HASZNÁLT REZET bármily alakban legmagasabb árban vesz Vuchetich gépműhelye Piața Ștefan Cel Mare (Béla-tér) 1 az üzletvezetőséggel szemben. 316

Ingatlan.

STRADA ALEXANDRU GAVRA (Csernovics-utca) 12. számú ház 25.000 Leírt eladó. 408

Üzletek.

SÜTŐDE házzal és üzlettel eladó Str. Secerei (Sarlott Domonkos-utca) 20. 402

KERESÜNK vidéken jóforgalmú vendéglőt. Cím a kiadóban. 398

Különféle.

EZERJÓFÓ gyomorellék, pártalan hatású szor gyomor és bél bántalmak elvágytalanság hányinger, felfuvaltság emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógyszerár Aradon. 10831

Nagyrabecsült hölgyközönség

szíves tudomására adom, hogy: Str. Matiasu (Föray-utca) levő

hölgyfodrász és manicúr salont

Gallik Arthur úrtól átvettam és azt személyesen tovább vezetem. Minden törekvésem az leendő, hogy nagybecsű pártfogóim megelégedését mindenkori kiérdemljem. Seleján Mózes.

Veszek BRILLIÁNS köveket, arany és ezüst

árakat magas áron. 12017 KUN, ékszerész.

MINDENNEMU

gáz fürdőkályhák fafűtésre való átalakítását vállalom olyképen hogy az bármikor ismét gázzal fűthető. BRANDT bádogos és vízvezeték berendező „Pannonia”-szálló udvarban. 11614

Szőrmefestés

Bármilyen vadbőrök megfestését, esetleges kikészítését elvállalom 11614

Zágony István

szőrmefestő és szűcs Doamna Purgly Lajosné 186.

Ha nem akar hirdetésével a kiadóhivatalba fáradni úgy feladhatja a következő helyeken:

WALLINGER ISTVÁN hirdetésfelvételi irodája Str. S. Brancovici (Lázár Vilmos-utca.)

„KELET” hírlapelárusító és hirdetés felvevőroda Str. Alexandri (Salacz-utca) 1.

HAÁSZ ügynöksége Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2.

MANDL Bulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 15. szám alatti papírüzlet.

SZIRMAI adásvételi irodája Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14.

III. KLEIN MÓR könyvkereskedésében Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 12.

„VICTORIA” általános kereskedelmi iroda Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 16.

FRIEDMANN ingatlanforgalmi irodája utján Str. George Barbu (Rákóczi-utca) 1.

Petrozsényben az APOLLO mozi

ELADÓ 550 ülőhellyel a legmodernebb berendezés. Komoly érdeklődőket kérem személyesen meglátogatni. 401

Aradváros I. Ker. előjáróság. 1341-1922.

HIRDETMÉNY

Múlt év november hó 4-én egy darab öt hónapos csikó és folyó hó 14-én egy darab 6 hónapos borjú találatott a város területén bitangságban.

Mivel ezen állatok tulajdonosai ezideig nem jelentkeztek azok folyó év február hó 4-én (szombat) reggeli 9 órakor a városi távollátó iktatásában a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen eladandó fognak.

Arad, 1922. január 30. Pochlóska, I. Kerület előjáró.

Könyvkötészeti tanulóleány

felvételt. Cím a kiadóhivatalban.

Függönyök, ágytakarók, csipkék és mindenfajta kézimunka anyagok: ERNESZT kézimunka üzletében Str. Col. Pirici (Vörösmarti-u.) 1. Modern előnyomda Nagy választék. :: Olcsó árak. :: Pontos kiszolgálás.